

مقاله شماره ۹۵

تأثیر نوآوری و مزیت رقابتی بر عملکرد شرکت‌های تولیدی استان گیلان

۱ محمد طالقانی، ۲ رحمت علی صابری حقایق، ۳ محمد آراسته

۱ و ۳ گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

۲ گروه مدیریت، دانشکده مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی واحد انزلی

* نویسنده مسئول: Mohammad.araste@gmail.com

چکیده:

این تحقیق به دنبال بررسی تأثیر نوآوری بر عملکرد شرکت‌ها از طریق متغیر مزیت رقابتی است در این تحقیق نشان داده شد که مزیت رقابتی تحت تأثیر بازار می‌باشد و شرکت‌ها می‌توانند با استفاده از نوآوری به حفظ مزیت رقابتی خود بپردازند و در نهایت حفظ و توسعه مزیت رقابتی خود منجر به عملکرد مطلوب‌تر می‌شود. روش تحقیق از نوع توصیفی-همبستگی بوده و جامعه آماری تحقیق را شرکت‌های تولیدی استان گیلان تشکیل می‌دهد، روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده بوده که با استفاده از فرمول نمونه‌گیری جامعه محدود حجم نمونه ۱۳۶ شرکت برآورد شده است. جمع‌آوری اطلاعات توسط پرسشنامه استاندارد انجام گرفته و برای آزمون فرضیه‌ها از آزمون آماری مدلسازی معادلات ساختاری LISREL 8.5 استفاده شده است، نتایج نشان می‌دهد که نوآوری بر مزیت رقابتی و همچنین مزیت رقابتی بر عملکرد تأثیر مثبت دارد.

کلمات کلیدی:

نوآوری؛ مزیت رقابتی؛ عملکرد.

۱ مقدمه

امروزه در نتیجه جهانی‌سازی، آزاد شدن بازارها و خصوصی‌سازی، بیشتر محیط‌های تجاری، با چالش‌های عمده‌ای برای حفظ هویت و ادامه فعالیت خود به عنوان شرکت‌هایی کارآمد مواجه می‌باشند. به این دلیل همواره در اکثر سازمان‌های جهان مدیران و رهبران سازمانی در پی ارتقاء و بهبود سازمان‌های خویش هستند چرا که عملکرد هر شرکت مبنایی برای ادامه فعالیت و یا تعطیلی آن شرکت است به این ترتیب شناسایی عوامل مؤثر بر عملکرد هر واحد تولیدی می‌تواند به شرکت‌ها در ارتقای عملکرد خود کمک شایان توجهی نماید. این تحقیق به دنبال بررسی تأثیر غیرمستقیم نوآوری بر عملکرد شرکت‌ها از طریق متغیر مزیت رقابتی است. بررسی دیدگاه‌های مختلف در مورد عملکرد نشان می‌دهد که متغیرهای بسیاری می‌توانند بر آن مؤثر گذار باشند. نایدو در سال ۲۰۱۰ در تحقیقی که در بنگاه‌های کسب‌وکار کوچک و متوسط در چین انجام داد، نشان داد که متغیر عملکرد یک شرکت تحت تأثیر مزیت رقابتی می‌باشد. در این تحقیق نشان داده شد که مزیت رقابتی تحت تأثیر نوآوری بازار می‌باشد و شرکت‌ها می‌توانند با استفاده از نوآوری به حفظ مزیت رقابتی خود [۱] و در نهایت حفظ و توسعه مزیت رقابتی خود منجر به عملکرد مطلوب‌تر می‌شود [۲]، به این ترتیب سوال

اصلی تحقیق حاضر به صورت زیر می‌باشد: " آیا نوآوری از طریق ایجاد مزیت رقابتی بر عملکرد شرکت‌ها تأثیر دارد؟ "

۲ مبانی نظری تحقیق

در آغاز قرن بیست و یکم تغییرات سریع و همه‌جانبه جهانی آن چنان محیط فعالیت سازمان‌ها را دگرگون کرده است که سازمان‌ها و مدیران آن‌ها برای سازگاری با تغییرات و تحولات جهانی مجبورند راه‌های نوینی برای اقدامات خود بیابند تا بتوانند در صحنه رقابت داخلی و جهانی باقی بمانند [۳]. سازمان‌ها برای حفظ حیات خود و پیشرفت در دنیای رقابتی امروز به بهبود مستمر عملکرد نیاز دارند [۴] عملکرد به چگونگی انجام وظایف، فعالیت‌ها و نتایج حاصله از آن‌ها اطلاق می‌شود [۵]. در تعریفی دیگر عملکرد را یک استراتژی می‌دانند که مبتنی بر تجزیه و تحلیل عوامل اساسی موفقیت و سطوح عملکرد حاصله بر پایه آن عوامل است [۴]. عملکرد سازمانی به چگونگی دستیابی سازمان به اهداف بازار و همچنین اهداف مالی اشاره دارد [۶]، همچنین عملکرد سازمانی نتایج قابل اندازه‌گیری، تصمیمات و اقدامات سازمانی است که نشان‌دهنده میزان موفقیت در دستاوردهای کسب شده است [۷]. به منظور بهبود و ارتقاء عملکرد شرکت‌ها، وضعیت منابع آن و نظر مدیران ارشد، طراحی و اجرا می‌شوند و در حقیقت آنچه که بهبود عملکرد